

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра обліку і аудиту

СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА

РОБОЧА ПРОГРАМА вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
галузь знань - 0305 «Економіка та підприємництво»
напрям підготовки - 6.030509 «Облік і аудит»

Луцьк – 2016

Робоча програма навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для студентів 2 курсу за галузю знань 0305 «Економіка та підприємництво», напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» денної форми навчання.

«1 » бересень 20 16 р. – 22 с.

Розробники:

доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н.

Сафарова А. Т.

Рецензент:

доцент кафедри обліку і аудиту, к.е.н.

Шматковська Т. О..

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри обліку і аудиту

протокол № 1 від 8 бересень 20 16 р.

Завідувач кафедри

Гадзевич О. І.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління

протокол № 2 від 5 жовтня 20 16 р.

Голова науково-методичної
комісії факультету

Бегун С. І.

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 19 жовтня 20 16 р.

© Сафарова А. Т., 2016

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра напряму 6.030509 «Облік і аудит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси, пов’язані з організацією та проведенням судово-бухгалтерських досліджень основних фінансово-господарських операцій у різних галузях економіки.

Міждисциплінарні зв’язки: навчальна дисципліна «Судово-бухгалтерська експертиза» тісно пов’язана з дисциплінами «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік», «Економічний аналіз», «Фінансовий аналіз», «Аудит», «Господарське право».

«Судово-бухгалтерська експертиза» як навчальна дисципліна є комплексною економіко-правовою дисципліною, де в результаті інтеграції і диференціації вже набутих економічних та правових знань формується нове коло знань.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи.

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристика навчальної дисципліни подається згідно з навчальним планом напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» і представляється у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Шифр і назва галузі знань 0305 – Економіка та підприємництво	за вибором
Модулів: 3	Напрям підготовки 6.030509 «Облік і аудит»	Рік підготовки: 2
Змістових модулів: 3		Семестр: 4
ІНДЗ: є		Лекції: 22 год.
Загальна кількість годин: 120		Практичні: 20 год.
Тижневих годин (для денної форми навчання): аудиторних: 3,5 самостійної роботи: 4	Освітній ступінь бакалавр	Самостійна робота: 70 год. Консультації: 8 год. Форма контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною метою викладання дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» є набуття студентами системних теоретичних знань з цієї дисципліни, формування у майбутніх фахівців практичних навичок застосування прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи та складання висновків з метою використання їх в практичній діяльності.

Основні завдання, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, спрямовані на:

- вивчення нормативної бази щодо регулювання судово-бухгалтерської експертизи;
- засвоєння суті судово-бухгалтерської експертизи і судово-експертної діяльності, прикладного змісту основних понять і категорій;
- оволодіння студентами технікою і методикою здійснення прийомів і процедур судово-бухгалтерської експертизи;
- здобуття достатніх умінь та навичок проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність судово-бухгалтерської експертизи, її завдання і зв'язок із практикою бухгалтерського обліку;
- процес організації судово-бухгалтерської експертизи та його стадії;
- порядок проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- методику дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій.

вміти:

- організовувати проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- опрацьовувати і використовувати інформацію бухгалтерського обліку у процесі проведення судово-бухгалтерської експертизи;
- володіти методичними прийомами судово-бухгалтерської експертизи;
- кваліфіковано складати висновки експерта-бухгалтера.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи

Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України

Поняття економічного контролю, його сутність, об'єктивність та основні принципи. Завдання контролю в умовах ринкової економіки. Роль правоохоронних органів під час здійснення економічного контролю. Система доказів у правоохоронній діяльності. Державна податкова служба як орган контролю. Функції, повноваження і обов'язки податкової міліції. Особливості проведення ревізії на вимогу правоохоронних органів. Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від ревізії та аудиту.

Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання

Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю. Види судових експертиз. Класифікація судових експертиз. Сутність судово-бухгалтерської експертизи та її зв'язок з практикою бухгалтерського обліку і фінансового контролю. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та її зміст. Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи.

Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи

Предмет судово-бухгалтерської експертизи. Перелік питань, які згідно з чинним законодавством можуть бути поставлені для вирішення перед судово-бухгалтерською експертизою. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх характеристика. Метод судово-бухгалтерської експертизи. Методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи. Загальнонаукові методичні прийоми та їх використання у судово-бухгалтерській експертизі (аналіз, синтез, індукція, дедукція, абстрагування, конкретизація, аналогія, моделювання). Частково наукові методичні прийоми (розрахунково-аналітичні, документальні, органолептичні, узагальнення, оцінки і реалізації результатів).

Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи

Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи

Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні. Суб'єкти та об'єкти судово-бухгалтерської експертизи. Координаційна рада з проблем судової експертизи. Фінансування судово-експертної діяльності. Оплата судових експертиз.

Процес судово-бухгалтерської експертизи та його стадії. Підготовча, організаційно-методична, дослідна стадії, стадії узагальнення, оцінки і реалізації результатів.

Порядок атестації судових експертів та основні кваліфікаційні вимоги до них. Порядок проведення атестації та присвоєння кваліфікаційних класів. Реєстр атестованих судових експертів державних і підприємницьких структур та громадян.

Організація інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи. Основні завдання організації інформаційного забезпечення. Зміст та порядок формування фактографічної інформації під час проведення судово-бухгалтерської експертизи. Нормативно-законодавча і фактографічна інформація, її використання в експертних дослідженнях.

Використання автоматизованої системи обробки інформації в процесі судово-бухгалтерської експертизи.

Планування проведення судово-бухгалтерської експертизи. Програма та графік проведення судово-бухгалтерської експертизи.

Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи

Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи. Гарантії незалежності судового експерта.

Зміст та структура постанови (ухвали) про призначення судово-бухгалтерської експертизи. Вхідна, описова, резолютивна частини постанови про призначення експертизи.

Призначення та проведення судово-бухгалтерської експертизи на стадії попереднього розслідування. Правова регламентація судово-бухгалтерської

експертизи на стадії попереднього розслідування. Строки проведення експертизи.

Проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах. Правова регламентація проведення судово-бухгалтерської експертизи в експертних установах. Допит експерта-бухгалтера.

Методика проведення бухгалтерської експертизи у суді. Правова регламентація проведення судово-бухгалтерської експертизи у суді. Призначення, підстави та стадії проведення додаткової і повторної судово-бухгалтерської експертизи.

Права, обов'язки та відповідальність судового експерта. Обов'язки керівника експертної установи. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи.

Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи

Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертизою основних фінансово-господарських операцій

Експертне дослідження операцій з грошовими коштами у касі та на рахунках у банку. Завдання, об'єкти та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи грошових коштів у касі та на рахунках у банку. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій з коштами. Методика експертного дослідження стану та операцій із грошовими коштами у касі. Експертне дослідження операцій за підзвітними сумами. Методика експертного дослідження операцій на рахунках у банку.

Експертне дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами (МШП). Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами (МШП). Методика експертного дослідження операцій з основними засобами, малоцінними та швидкозношуваними предметами (МШП).

Експертне дослідження операцій з матеріальними запасами. Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми судово-бухгалтерської

експертизи операцій з матеріальними запасами. Методика експертного дослідження операцій з матеріальними запасами.

Експертне дослідження операцій, пов'язаних із виробництвом та реалізацією продукції. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх характеристика. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій, пов'язаних із виробництвом та реалізацією продукції.

Експертне дослідження операцій з розрахунків з персоналом. Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи операцій з розрахунків з персоналом. Об'єкти експертного дослідження та огляд найбільш значних типових порушень з ознаками зловживань щодо операцій по розрахунках з персоналом. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація та методичні прийоми експертного дослідження операцій по розрахунках з персоналом. Методика експертного дослідження операцій з нарахування та виплати заробітної плати. Аналіз штатної дисципліни. Перевірка законності оплати праці працівників, що працюють за сумісництвом. Перевірка правильності встановлення тарифних ставок і окладів працівникам підприємств, організацій та установ України. Перевірка стану розрахунків по оплаті праці. Перевірка обсягів виконаних ремонтних і будівельних робіт. Перевірка правильності нарахування виплат. Порядок надання відпусток. Законність і правильність утримань із заробітної плати. Перевірка достовірності розрахункових і платіжних відомостей по заробітній платі. Перевірка необґрунтованих виплат заробітної плати. Перевірка правильності оформлення відповідних документів на виплату депонованих сум.

Експертне дослідження операцій із цінними паперами. Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи операцій із цінними паперами. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація експертного дослідження операцій з цінними паперами. Методика експертного дослідження операцій, пов'язаних з обігом цінних паперів. Перевірка бланків цінних паперів. Перевірка наявності ліцензій. Перевірка

наявності у підприємства (емітента) свідоцтва про реєстрацію випуску акцій. Перевірка ведення реєстру власників цінних паперів. Перевірка достовірності цінних паперів. Перевірка операцій з виплати дивідендів. Судово-бухгалтерська експертиза електронного формату надання регулярної звітної інформації емітентами.

Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства.

Завдання, об'єкти експертного дослідження операцій, пов'язаних із формуванням доходів та фінансових результатів діяльності підприємства. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження доходів та фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання. Джерела інформації для проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів підприємства.

Методичні прийоми та методика проведення судово-бухгалтерської експертизи фінансових результатів діяльності підприємства.

Експертне дослідження правопорушень, пов'язаних із ухиленнями від сплати податків. Завдання, об'єкти, джерела інформації та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків. Законодавчо-нормативна і фактографічна інформація експертного дослідження операцій, пов'язаних з ухиленнями від сплати податків. Методика проведення судово-бухгалтерської експертизи правопорушень, пов'язаних із ухиленнями від сплати податків.

Особливості експертного дослідження товарних операцій в торгівлі.

Бухгалтерський облік в умовах функціонування автоматизованої обробки інформації за допомогою бухгалтерської програми «1 С». Система формування показників ситуаційних операцій судово-бухгалтерської експертизи в базах даних ПЕОМ.

Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи

Висновок експерта-бухгалтера, його структура та зміст. Методика складання висновку експерта-бухгалтера. Зміст вступної, досліджуваної та

підсумкової частин висновку експерта-бухгалтера. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.

Оцінка висновку експерта-бухгалтера слідчим. Підстава для призначення додаткової та повторної експертизи.

Виявлення і усунення обставин, які сприяють вчиненню правопорушень у провадженні судово-бухгалтерської експертизи. Реалізація висновку експерта-бухгалтера у судовому процесі. Профілактичні заходи судово-бухгалтерської експертизи щодо запобігання правопорушень у господарській діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Кількість годин у тому числі			
		Лекції	Практичні заняття	Консультанції	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи					
Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України	15	2	2	1	10
Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	15	2	2	1	10
Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	15	2	2	1	10
Разом за змістовим модулем 1	45	6	6	3	30
Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи					
Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи	18	4	2	2	10
Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	19	4	4	1	10
Разом за змістовим модулем 2	37	8	6	3	20
Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи					
Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертizoю основних фінансово-господарських операцій	19	4	4	1	10
Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи	19	4	4	1	10
Разом за змістовим модулем 3	38	8	8	2	20
Усього годин	120	22	20	8	70

5. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	2	3
Змістовий модуль 1. Основи судово-бухгалтерської експертизи		
1	<p><i>Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України</i></p> <p>1. Поняття економічного контролю, його сутність, об'єктивність та основні принципи.</p> <p>2. Роль правоохоронних органів під час здійснення економічного контролю.</p> <p>3. Система доказів у правоохоронній діяльності.</p> <p>4. Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від ревізії та аудиту.</p>	2
2	<p><i>Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання</i></p> <p>1. Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю.</p> <p>2. Види судових експертиз.</p> <p>3. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та її зміст.</p> <p>4. Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи.</p>	2
3	<p><i>Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи</i></p> <p>1. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.</p> <p>2. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх характеристика.</p> <p>3. Метод судово-бухгалтерської експертизи.</p> <p>4. Методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.</p>	2
Змістовий модуль 2. Організація судово-бухгалтерської експертизи		
4	<p><i>Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи</i></p> <p>1. Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні.</p> <p>2. Суб'єкти та об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.</p> <p>3. Координаційна рада з проблем судової експертизи.</p> <p>3. Фінансування судово-експертної діяльності.</p> <p>4. Оплата судових експертиз.</p>	2
5	<p><i>Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи</i></p> <p>1. Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи.</p> <p>2. Гарантії незалежності судового експерта.</p> <p>3. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.</p> <p>4. Обов'язки керівника експертної установи.</p> <p>5. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи.</p>	4

Змістовий модуль 3. Методика судово-бухгалтерської експертизи		
6	<p><i>Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертizoю основних фінансово-господарських операцій</i></p> <p>1. Експертне дослідження операцій з грошовими коштами у касі та на рахунках у банку.</p> <p>2. Завдання, об'єкти та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи грошових коштів у касі та на рахунках у банку.</p> <p>3. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій з коштами.</p> <p>4. Методика експертного дослідження стану та операцій із грошовими коштами у касі.</p> <p>5. Експертне дослідження операцій за підзвітними сумами.</p> <p>6. Методика експертного дослідження операцій на рахунках у банку.</p>	4
7	<p><i>Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи</i></p> <p>1. Висновок експерта-бухгалтера, його структура та зміст.</p> <p>2. Методика складання висновку експерта-бухгалтера.</p> <p>3. Зміст вступної, досліджуваної та підсумкової частин висновку експерта-бухгалтера.</p> <p>4. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок</p>	4
Усього годин		20

6. Консультації

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України	1
2	Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	1
3	Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	1
4	Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи	2
5	Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	1
6	Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертizoю основних фінансово-господарських операцій	1
7	Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи	1
Усього годин		8

7. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Економічний контроль у правоохоронній діяльності України	10
2	Тема 2. Судово-бухгалтерська експертиза, її види та завдання	10
3	Тема 3. Предмет і метод судово-бухгалтерської експертизи	10
4	Тема 4. Організація судово-бухгалтерської експертизи	10
5	Тема 5. Організаційна стадія судово-бухгалтерської експертизи	10
6	Тема 6. Методика дослідження судово-бухгалтерською експертizoю основних фінансово-господарських операцій	10
7	Тема 7. Завершальна стадія судово-бухгалтерської експертизи	10
Усього годин		70

8. Методи та засоби навчання

- пояснівально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний (лекція);
- репродуктивний метод (відтворення матеріалу на практичних заняттях із використанням різноманітних вправ та форм самоконтролю);
- дослідницький метод – використовується при виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, коли навчальна робота безпосередньо переростає в наукове дослідження. У даному методі найбільш повно проявляються ініціатива, самостійність, творчий пошук у дослідницькій діяльності.

9. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

Перелік залікових питань для здійснення підсумкового контролю

успішності навчання:

1. Поняття економічного контролю, його сутність, об'єктивність та основні принципи.
2. Роль правоохоронних органів під час здійснення економічного контролю.
3. Система доказів у правоохоронній діяльності.
4. Відмінні риси судово-бухгалтерської експертизи від ревізії та аудиту.

5. Поняття про судові експертизи та їх зв'язок із правоохоронною діяльністю.

6. Види судових експертиз.
7. Завдання судово-бухгалтерської експертизи та її зміст.
8. Історичні аспекти розвитку судово-бухгалтерської експертизи.
9. Предмет судово-бухгалтерської експертизи.
10. Об'єкти судово-бухгалтерської експертизи та їх характеристика.
11. Метод судово-бухгалтерської експертизи.
12. Методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи.
13. Загальна організація судово-бухгалтерської експертизи в Україні.
14. Суб'єкти та об'єкти судово-бухгалтерської експертизи.
15. Координаційна рада з проблем судової експертизи.
16. Фінансування судово-експертної діяльності.
17. Оплата судових експертиз.
18. Порядок призначення судово-бухгалтерської експертизи.
19. Гарантії незалежності судового експерта.
20. Права, обов'язки та відповідальність судового експерта.
21. Обов'язки керівника експертної установи.
22. Права обвинувачуваного в разі призначення та провадження судово-бухгалтерської експертизи.
23. Експертне дослідження операцій з грошовими коштами у касі та на рахунках у банку.
24. Завдання, об'єкти та методичні прийоми судово-бухгалтерської експертизи грошових коштів у касі та на рахунках у банку.
25. Інформаційно-методичне забезпечення експертного дослідження операцій з коштами.
26. Методика експертного дослідження стану та операцій із грошовими коштами у касі.
27. Експертне дослідження операцій за підзвітними сумами.
28. Методика експертного дослідження операцій на рахунках у банку.

29. Висновок експерта-бухгалтера, його структура та зміст.
30. Методика складання висновку експерта-бухгалтера.
31. Зміст вступної, досліджуваної та підсумкової частин висновку експерта-бухгалтера.
32. Особливості складання висновку експертизи, що виконується під час судового розгляду, та повідомлення про неможливість дати висновок.

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання

У навчальному процесі застосовуються наступні методи та засоби діагностики успішності навчання:

- поточне опитування;
- розв'язування тестових завдань;
- написання самостійних робіт;
- розв'язування задач та заповнення первинних документів;
- виконання наскрізної обліково-аналітичної задачі;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовому модулю;
- виконання ІНДЗ;
- залік.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

В процесі вивчення дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-балльною шкалою:

- поточне тестування та опитування, перевірка виконання практичних завдань;
- контрольна робота по кожному змістовому модулю;
- оцінювання виконання ІНДЗ;
- підсумковий залік.

Дисципліна складається з трьох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкову оцінку (за 100-балльною шкалою) студент може набрати двома способами:

1) з урахуванням балів, набраних за результатами поточного оцінювання та модульних контрольних робіт, без складання заліку;

2) без врахування балів за модульні контрольні роботи, але із врахуванням поточного оцінювання із складанням заліку.

В першому випадку підсумкова семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);

- індивідуального завдання (максимум 10 балів);

- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

У цьому випадку студент має набрати не менше 60 балів.

У другому випадку, якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг, то бали за модульні контрольні роботи не враховуються, а семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);

- індивідуального завдання (максимум 10 балів);

- оцінки за залік (максимум 60 балів, з них 60 балів за виконання тестових завдань).

Поточний контроль (max = 40 балів)							Модульний контроль (max = 60 балів)			Загальна кількість балів	
Модуль 1			Модуль 2		Модуль 3						
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	10	20	20	20	
3	3	3	3	6	6	6				100	

Відповіді за поточним тестуванням оцінюються по 3 бали за кожне практичне заняття. За змістовий модуль виставляється сума балів, одержаних на практичних.

Після змістових модулів проводяться модульні контрольні роботи у формі тестування, які оцінюються в 20 балів кожна.

Індивідуальне завдання оцінюється в 10 балів.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	
82 – 89	B	
75 - 81	C	Зараховано
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

12. Методичне забезпечення

1. Сафарова А. Т. Судово-бухгалтерська експертиза : методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів напряму підготовки 6.030509 „Облік і аудит” / Анна Таджидінівна Сафарова. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2015. – 36 с.

13. Список джерел

1. Аудит / [Давидов Г.М., Давидов І.Г., Давидов Ю.Г. та ін.]; за ред. Г.М. Давидова, М.В. Кужельного. – [2-ге вид.]. - К. : Знання, 2009. – 495 с.
2. Баланс. Спецвипуск. – 2009. – № 4-5. – С. 7-90.
3. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / [за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця]. – Житомир: ПП «РУТА», 2009. – 912 с.
4. Волкова І.А. Судово-бухгалтерська експертиза: навч. посіб. / І.А. Волкова. – Київ: Центр учебової літератури, 2009. – 81 с.

5. Глібко В. М., Бущан О. П. Судова бухгалтерія: підруч. / В. М. Глібко, О. П. Бущан. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 224 с.
6. Дарманська Г. О. Облік розрахунків з оплати праці: навч. посіб. / Г. О. Дарманська, Т. В. Рижак. – К.: КНТ, 2009. – 336 с.
7. Про затвердження інструкції з інвентаризації матеріальних цінностей, розрахунків та інших статей балансу бюджетних установ: Наказ Головного управління Державного казначейства України, Міністерства фінансів України від 30 жовт. 1998 р. № 90 // Офіційний Вісник України. – 1998. – № 46. – Ст. 1711.
8. Про інструкцію по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків: Наказ Міністерства фінансів України від 11 серп. 1994 р. № 69. – Режим доступу: [Http : // zakon1.rada. gov. ua/](http://zakon1.rada.gov.ua/)
9. Про затвердження Порядку проведення інспектування державною контролально-ревізійною службою: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 квіт. 2006 р. № 550 // Офіційний Вісник України. – 2006. – № 16. – Ст. 1206.
10. Камлик М. І. Судова бухгалтерія: підруч. / М. І. Камлик. – К., 2001. – 376 с.
11. Камлик М. І. Судова бухгалтерія: підруч. / М. І. Камлик. – К., 2007. – 552 с.
12. Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 груд. 2005 р. // Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань).
13. Кужельний М. В. Теорія бухгалтерського обліку: підруч. / М. В. Кужельний, В. Г. Лінник. – К.: КНЕУ, 2001. – 334 с.
14. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку / [переклад з англ. за ред. С. Ф. Голова]. – К.: Федер. проф. бухг. і аудит. України, 1998. – 736 с.
15. Мумінова-Савіна Г.Г. Судово-бухгалтерська експертиза: Навч. посібник. / Г.Г. Мумінова-Савіна. – К.: КНЕУ, 2003. – 202 с.

16. Національні стандарти бухгалтерського обліку в Україні: Закони, положення, інструкції: 36 нормативно-правових актів / [упоряд. Д. О. Горлов, І. В. Шпак]. – К.: Юрінком Інтер, 2000. – 232 с.
17. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квіт. 1993 р. № 3125-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 23. – Ст. 243.
18. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365.
19. Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні: Закон України від 26 січ. 1993 р. № 2939-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 110.
20. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 852-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.
21. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 275.
22. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті Україні: Постанова Правління Національного банку України від 15 груд. 2004 р. № 637 // Офіційний Вісник України. – 2005. – № 3. – Ст. 155.
23. Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей: Постанова Кабінету Міністрів України від 22 січ. 1996 р. № 116 // Урядовий кур'єр. – 1996. – № 20-21.
24. Про судову експертизу: Закон України від 25 лют. 1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
25. Сопко В. В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.В.Сопко. – [3-е вид., перероб. і доп.]. – К.: КНЕУ, 2000. – 578 с.

26. Судові експертизи в Україні: зб. наук. актів / [шеф-редактор Ковалський В.С.]. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 416 с.
27. Судово-експертна діяльність: довідник для суддів / [редактор Корж А. В.]. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. – 908 с.
28. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: підручник / Н. М. Ткаченко. – [3-є вид., доповн. и перероб.]. – К.: Алерта, 2008. – 926 с.
29. Фінансовий облік. Навч. посібник. / За ред. В.К.Орлової, М.С. Орлів, С.В. Хоми. – [2-ге вид.]. – К.: Центр учебової літератури, 2010. – 510 с.
30. Цивільно-процесуальний кодекс України від 18 бер. 2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 42. – Ст. 492.
31. Шарманська В. М. Судова бухгалтерія: навч. посіб. / В. М. Шарманська, С. О Шарманська, І. В. Головко. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 454 с.